
Obsah

Předmluva k 7. vydání.....	13
----------------------------	----

Hlava I

Pojem mezinárodního práva

1 Definice mezinárodního práva.....	16
2 Mezinárodní společenství.....	16
3 Právo mezinárodního společenství.....	18
4 Zásada svrchované rovnosti.....	19
5 Zvláštnosti mezinárodního práva.....	21
6 Metody výuky a studia mezinárodního práva.....	28
7 Funkce mezinárodního práva.....	29
8 Název mezinárodního práva.....	30
9 Mezinárodní právo veřejné a soukromé.....	32

Hlava II

Vývoj mezinárodního práva na pozadí vývoje mezinárodního systému

1 Starověké a středověké „světové společenství“.....	35
2 Novověký mezinárodní systém.....	36
2.1 Tradiční mezinárodní systém.....	36
2.2 Formování současného mezinárodního systému.....	39
2.3 Základy současného mezinárodního systému.....	41

Hlava III

Vztahy mezinárodního práva k navazujícím pojmům a jevům

1 Vztahy k zahraniční a mezinárodní politice.....	49
---	----

2	Vztahy k ekonomice.....	51
3	Vztahy k náboženství.....	54
4	Vztahy k mezinárodní morálce.....	55
5	Vztahy k mezinárodní zdvořilosti.....	56
6	Vztahy k ideologii.....	57
7	Mezinárodní právo a demokracie.....	58
8	Vztahy k přirozenému právu.....	60

Hlava IV

Vývoj výuky mezinárodního práva v bývalém Československu

1	Přehled autorů učebnic a základních pedagogicky využívaných děl.....	64
2	Názory československých učebnic a vědy mezinárodního práva mezi světovými válkami.....	66
3	Československé učebnice po roce 1948.....	71

Hlava V

Subjekty mezinárodního práva

1	Pojem subjektu mezinárodního práva.....	75
2	Státy.....	77
2.1	Individuální rozměr subjektivity státu a její „setrvačnost“.....	77
2.2	Prvky státnosti (subjektivity státu).....	82
2.3	Území státu a státní hranice.....	82
2.4	Trvalé obyvatelstvo státu.....	87
2.5	Vláda (veřejná moc) státu.....	90
2.6	Způsobilost vstupovat do mezistátních vztahů.....	92
2.7	Geneze práva národů na sebeurčení a jeho obsah.....	95
2.7.1	Sebeurčení jako mezinárodněpolitický princip a nástroj.....	95
2.7.2	Právo na sebeurčení v souvislostech dekolonizace.....	97
2.7.3	Právo na sebeurčení mimo dekolonizaci.....	99
2.7.4	Sebeurčení národů v postkoloniální Africe.....	103

2.8	Zvláštní postavení velmocí.....	104
2.9	Kompetence a imunity státu.....	106
3	Mezinárodní organizace.....	110
4	Nadstátní organizace (Evropská unie).....	115
5	Specializované mezinárodní instituce.....	116
6	Jednotlivec.....	119
6.1	K subjektivitě jednotlivce z právně-filozofických hledisek	120
6.2	K subjektivitě jednotlivce z hlediska platného mezinárodního práva	122
6.3	Souběh a kolize státního občanství s jinými mezinárodněprávně relevantními sociálními vazbami jednotlivce.....	126
7	Mezinárodní jednotky bez mezinárodněprávní subjektivity.....	130

Hlava VI

Prameny mezinárodního práva

1	Pojem, klasifikace, zvláštnosti.....	135
2	Systém pramenů	138
3	Mezinárodní smlouva.....	140
4	Mezinárodní obyčej.....	145
4.1	Mezinárodní obyčej jako statický jev (obyčejová forma mezinárodního práva).....	146
4.2	Mezinárodní obyčej jako dynamický jev (normotvorný proces).....	151
4.3	Mezinárodní obyčej a mezinárodní organizace.....	154
5	Poměr smlouvy a obyčeje	156
6	Desuetudo (vyjití normy z užívání)	158
7	Kodifikace mezinárodního práva.....	159
8	Obecné zásady právní.....	165
9	Jednostranné právní akty.....	167
9.1	Jednostranné akty států.....	168
9.2	Akty mezinárodních organizací.....	170
10	Soudní rozhodnutí a názory nauky mezinárodního práva	172
11	Ekvita	174

Hlava VII

Pravidla mezinárodního práva

1	Pojem.....	177
2	Materiální a procedurální pravidla.....	177
3	Obecná (univerzální), partikulární (regionální) a lokální pravidla	178
4	Dispozitivní a kogentní pravidla	181
5	Kvazikogentní pravidla v důležitých mezinárodních smlouvách.....	188
6	„Hard law“ a „soft law“.....	190
7	Zásady a konkrétní pravidla.....	193
8	Časová působnost pravidel mezinárodního práva.....	199

Hlava VIII

Kontrola v mezinárodním právu

1	Od normotvorby k aplikaci mezinárodního práva.....	206
2	Pojem kontroly v mezinárodním právu.....	207
	2.1 Definice a účel.....	207
	2.2 Prvky kontroly.....	208
3	Průběh kontroly a její hlavní fáze	211
	3.1 Verifikace.....	211
	3.2 Kvalifikace.....	214
4	Pozitiva kontroly a nebezpečí s ní spojená	216

Hlava IX

Mezinárodní soudnictví

1	Pojem, funkce a původ.....	218
2	Klasifikace.....	221
	2.1 Mezinárodní soudy a tribunály.....	221
	2.2 Kvazijudiciální mezinárodní orgány.....	229
	2.3 Hybridní a smíšené trestní tribunály.....	230
3	Nezávislost mezinárodních soudců a soudů.....	232

4	Nesamozřejmá jurisdikce mezinárodních soudů.....	239
5	Účinky rozhodnutí mezinárodních soudů.....	243
6	Využívání, vytíženost a délka řízení.....	246
7	Kladné a stinné stránky plurality mezinárodních soudů.....	250

Hlava X

Mezinárodněprávní odpovědnost

1	Pojem.....	254
2	Soudobá proměna institutu mezinárodní odpovědnosti.....	254
3	Rozsáhlá kodifikace.....	257
4	Porušení mezinárodněprávního závazku.....	261
5	Přičitatelnost jednání nebo opomenutí státu.....	262
6	Okolnosti vylučující protiprávnost.....	265
7	Škoda (újma).....	268
8	Postižený (poškozený) subjekt.....	269
9	Obsah.....	271
10	Odpovědnost za závažná porušení závazků plynoucích z kogentních norem mezinárodního práva.....	273
11	Odpovědnost mezinárodních organizací.....	277
12	Odpovědnost za škodlivé následky činností nezakázaných mezinárodním právem.....	280
	12.1 Pojem.....	280
	12.2 Kodifikace.....	283

Hlava XI

Donucení v mezinárodním právu

1	Pojem.....	288
2	Návaznost na jiné instituty a zásady mezinárodního práva.....	289
3	Klasifikace.....	290
4	Hlavní znaky donucení v současném mezinárodním právu.....	292

5	Retorze.....	293
6	Represálie	294
7	Protiopatření.....	297
8	Sebeobrana (legitimní obrana)	298
9	Sankce Rady bezpečnosti OSN.....	304
9.1	Kompetence Rady bezpečnosti.....	304
9.2	Rozhodování v Radě bezpečnosti.....	308
9.3	Uplatňování systému světové kolektivní bezpečnosti.....	310
9.3.1	Období studené války	311
9.3.2	Období „unipolárního“ mezinárodního společenství.....	312
9.3.3	Současné období.....	316
9.4	Omezená přezkoumatelnost rozhodnutí Rady bezpečnosti.....	317

Hlava XII

Systém mezinárodního práva

1	Jeho menší rozvinutost	322
2	Systemizace a systematika.....	323
3	Pnutí mezi obecným a zvláštním v systému mezinárodního práva.....	324
4	Subsystémy mezinárodního práva.....	327
5	Systémový model mezinárodního práva.....	329
5.1	Komplexní instituty.....	329
5.2	Odvětví.....	330
5.3	Intrasystémová součinnost i konkurence komplexních institutů a odvětví.....	331

Hlava XIII

Poměr mezinárodního a vnitrostátního práva

1	Tradiční systémové teorie	335
1.1	Expozice problému.....	335
1.2	Monistická a dualistická učení.....	336
2	Určující prvky moderního pojetí intersystémových vazeb.....	338

3	Úprava vzájemného poměru právem mezinárodním	340
3.1	Mezinárodní právo coby ústřední systém	340
3.2	Základní principy.....	340
3.3	Důsledky různých typů koexistence pravidel mezinárodního a vnitrostátního práva z hlediska mezinárodního práva.....	344
4	Úprava vzájemného poměru právem vnitrostátním.....	346
4.1	Pojem recepce.....	346
4.2	„Předrecepční“ epocha a počátky recepce	346
4.3	Důvody recepce	348
4.4	Nežádoucí důsledky recepce	349
4.5	Primární (základní) recepční norma.....	350
4.6	Sekundární recepční normy.....	352
4.7	Recepce mezinárodních smluv	353
4.8	Kontrola ústavnosti mezinárodních smluv.....	358
4.9	Vnitrostátní aplikace mezinárodních smluv	359
4.10	Recepce a aplikace mezinárodních obyčejů.....	363
4.11	Recepce a aplikace aktů mezinárodních organizací i jejich orgánů	366
4.12	Recepce a vnitrostátní provádění rozhodnutí mezinárodních soudních a parajudiciálních orgánů, zejména na ochranu lidských práv	370
4.13	Závěrečná poznámka k recepční praxi států.....	376

Hlava XIV

Mezinárodní právo a právo EU

1	Právo EU a obecné mezinárodní právo.....	379
1.1	Smluvní základ EU	379
1.2	Zprostředkování účinků zakládajících smluv ústavami členských států	380
1.3	Autonomie unijního práva	381
1.4	Meze autonomie unijního práva.....	385
2	Právo EU a partikulární mezinárodní právo	389
2.1	Omezený prostor pro Unii.....	389
2.2	Charakter kompetencí Unie uzavírat mezinárodní dohody	391
2.3	Recepce a aplikace mezinárodních dohod.....	392